

יי פֿגבור יצא פֿאיש מלחמות יעיר קנאה יריע (ישעיה מב)
 אף יצריח על אויביו יתגבר. יי בקדמיתא דאיהו רחמי,
 ולבתר פֿגבור ולא גבור. ולבתר פֿאיש מלחמות ולא
 איש מלחמות. לבתר אתגלי תוקפא עלייהו ויתתקף
 לשיצאה לון, דכתיב יריע אף יצריח על אויביו יתגבר.
 וכתיב, (זכריה יד) ויצא יי ונלחם בגוים ההם פיום הלחמו
 ביום קרב. וכתיב, (ישעיה סג) מי זה בא מאדום חמוץ בגדים
 מבצרה וגו':

ויהי בצאת נפשה פי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו
 קרא לו בנימן. רבי יהודה פתח ואמר, (נחום א) טוב
 יי למעוז ביום צרה וידע חסי בו. זפאה חולקיה דבר נש
 דאתתקף ביה בקודשא בריך הוא, בגין דתוקפא
 דקודשא בריך הוא איהו תוקפא, ואוקמוה טוב יי, כמה
 דאת אמר (תהלים קמה) טוב יי לכל. למעוז, דא הוא תוקפא
 דאית ביה ישועות. דכתיב, (תהלים כח) ומעוז (דף קעט ע"ב)
 ישועות משיחו הוא. ביום צרה, ביומא דעקו דעקין
 שאר עמין לישראל.

תא חזי, מה פתיב (משלי כד) התרפית ביום צרה צר פחכה.
 מאי התרפית. מאן דאתרפי ידוי מקודשא בריך
 הוא דלא לאתתקפא ביה. והיך יתקף בר נש ביה
 בקודשא בריך הוא, יתקיף באורייתא. דכל מאן

דְּאִתְתַּקַּף בְּאוֹרֵייתָא, אִתְתַּקַּף בְּאִילָנָא דְחַיִּי. כְּבִיכּוּל יְהַב
 תּוּקְפָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְאִתְתַּקְפָּא. וְאִי הוּא יִתְרַפִּי
 מִאוֹרֵייתָא, מַה כְּתִיב הִתְרַפִּיתָ. אִי אִיהוּ אִתְרַפִּי מִן
 אוֹרֵייתָא בְּיוֹם צָרָה צַר כְּפַחְכָּהּ, בְּיוֹמָא דִּיִּיתִי לִיָּה עָקוּ,
 כְּבִיכּוּל דְּחִיק לָהּ לְשַׁכְּינְתָּא דְּאִיהוּ חִילָא דְּעֵלְמָא.

דְּבַר אַחַר צַר כְּפַחְכָּהּ, תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אִתְרַפִּי
 מִאוֹרֵייתָא וְאִזִּיל בְּאַרְחָא דְּלֹא כְּשָׂרָא, כַּמָּה בַּעֲלִי
 דְּבַבּוּ זְמִינִין לִיָּה לְמַהוּי לִיָּה קְטִיגוֹרִין בְּיוֹמָא דְּעָקוּ.
 וְאִפִּילוּ נְשַׁמְתִּיה דְּבַר נָשׁ דְּאִיהוּ חִילָא וְתוּקְפָא דִּילִיָּה
 אִיהוּ מְאִירִי דְּבַבּוּ לְקַבְּלִיָּה, דְּכְתִיב צַר כְּפַחְכָּהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ
 צַר לְגַבִּיָּה. אָמַר רַבִּי אַבָּא בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ אִזִּיל בְּאַרְחֵי
 דְּאוֹרֵייתָא וְכָל אַרְחוּי מִתְתַּקְּנִין כְּדָקָא יָאוּת, כַּמָּה
 סְנִיגוֹרִין קְיַיְמִין עֲלִיָּה לְאִדְכָּרָא לִיָּה לְטַב.

פְּתַח וְאָמַר, (אִיּוֹב לג) אִם יֵשׁ עָלֶיךָ מִלְּאָךְ מְלִיץ אֶחָד מִנִּי
 אֶלְף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ וַיַּחֲנַנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדֵעְהוּ
 מִרְדַּת שַׁחַת מְצֵאתִי כֹפֵר. הַנִּי קָרָאִי אִית לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּ,
 וְכִי לֹא אִתְגַּלִּי כְּלָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאִיהוּ צָרִיךְ
 לְמִלְּאָכָא דִּיִּימָא קָמִיָּה טַב אוּ בִישׁ. אֶלָּא וְדֹאִי אִצְטְרִיךְ.
 דְּכַד אִית לִיָּה לְבַר נָשׁ סְנִיגוֹרִין לְאִדְכָּרָא זְכוּ דִּידִיָּה
 קָמִיָּה, וְלֹא אִית לִיָּה (לְבַר נָשׁ) קְטִיגוֹרִין, כְּדִין וַיַּחֲנַנּוּ וַיֹּאמֶר
 פְּדֵעְהוּ מִרְדַּת שַׁחַת מְצֵאתִי כֹפֵר.

תָּא חֲזִי, בְּהַאי קָרָא תִּשְׁכַּח בְּרִירָא דְמַלְּהָ, כְּתִיב אִם יֵשׁ
 עָלֶיךָ מִלְּאָף, אִי לֹא כְּתִיב יִתִּיר יְאוּת הוּא. אֲבָל
 מִלְּאָף מְלִיץ אֶחָד מְנִי אֶלְּךָ כְּתִיב, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא הוּא
 מִלְּאָף דְּמִמְנָא עֵמִיּה דְּבַר נָשׁ בְּסִטְר שְׂמַאלָא, דְּכְתִיב,
 יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלְּךָ, וְדָא הוּא סִטְרָא דְּשְׂמַאלָא, (תהלים צא)
 דְּכְתִיב בְּתַרְיָה וּרְבֵבָה מִימִינְךָ.

אֲבָל אֶחָד מְנִי אֶלְּךָ, דָּא הוּא יֵצֵר הָרַע, דְּאִיהוּ אֶחָד
 מֵאַנּוּן (דְּאִיהוּ) אֶלְּךָ דְּהוּוּ לְסִטְר שְׂמַאלָא. בְּגִין דְּאִיהוּ
 סָלִיק לְעֵילָא וְנָטִיל רְשׁוֹ. וְעַל דָּא אִי בַר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְח
 קְשׁוּט, הֵהוּא יֵצֵר הָרַע אִיהוּ עֶבֶד לוֹ. כְּמָה דְּאַתְמָר
 דְּכְתִיב, (משלי יב) טוֹב נִקְלָה וְעֶבֶד לוֹ. כְּדִין אִיהוּ סָלִיק
 וְאַתְעֵבִיד סִיגּוּרָא, וְאָמַר קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זְכוּ
 עֲלִיהָ דְּבַר נָשׁ. כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר, פְּדֵעֵהוּ
 מִרְדַּת שְׁחַת.

וְעַם כָּל דָּא לֹא אֶהְדַּר בְּרִיקְנֵיָא, בְּגִין דְּאַתְיָהִיב לִיה
 אַחֲרָא לְשִׁלְטָאָה עֲלוּי וְלִיטוּל נְשִׁמְתִּיהָ מִנִּיהָ. בְּגִין
 דְּאַקְדִּים חוּבוּי דְּהֵהוּא בַר נָשׁ וְאִיהוּ כְּפָר עַל הָאִי. הָדָא
 הוּא דְּכְתִיב מְצֵאתִי כְּפָר, לְמַפְדֵּי לִיהָ.

דְּבַר אַחַר מְצֵאתִי כְּפָר. הֵהוּא זְכוּ דְּאַמְרַת אִיהוּ עֲלִיהָ
 כְּפָר לְמַפְדֵּי לִיהָ דְּלֹא יַחֲוֹת לְגִיּהֶנּוּם וְלֹא יִמּוּת. וְעַל
 דָּא מְבַעֵי לִיהָ לְבַר נָשׁ לְמִיָּהּ בְּאַרְח קְשׁוּט וּבְגִין דִּיהָ
 לִיהָ הֵהוּא קְטִיגּוּרָא, סִיגּוּרָא.

כְּגֹוֹנָא דָא יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דְכַפּוּרִי, דִּיהֲבִי לִיהּ שְׁעִיר
 וְאֶתְעַסִּיקוּ בַּהֲדִיָּה. עַד דְּאֶתְהַדְרַר עֶבֶד לְהוּ
 וְסָלִיק וְסָהִיד סִהְדוּתָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶתְעַבִּיד
 לְהוּ סַיִגוּרָא. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֹמֹה, (משלי כד) אִם רָעַב
 שִׁנְאָךְ הֶאֱכִילְהוּ לֶחֶם וְאִם צָמֵא הִשְׁקָהוּ מַיִם. וְעַל הַאי
 יֵצֵר הָרַע אֶתְמַר.

וּבְגִין דָּא בְּיוֹם צָרָה, כַּד בַּר נָשׁ אֶתְרַפִּי מֵאוּרִייתָא,
 כְּבִיכּוּל דְּחִיק לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּהֲדִיָּה
 דִּהֲהוּא יֵצֵר הָרַע דְּאִיהוּ אֶתְעַבִּיד קְטִיגוּרָא. צַר כְּחָכָה.
 צַר כַּח כ"ה, בְּגִין דְּאֶתְקָרַב קָמִיָּה לְקַטְרָגָא וְאֶתְחַלֵּשׁ
 חֵילָא.

תָּא חֲזִי, טוֹב יֵי לְמַעוּז בְּיוֹם צָרָה, מֵאִי בְּיוֹם צָרָה. דָּא
 יַעֲקֹב כַּד אֶתְא עֲלִיָּה עֲשׂוּ לְקַטְרָגָא לִיהּ. וַיּוֹדַע חוּסִי
 בּוּ, כַּד אֶתְא עֲלִיָּה עֲקוּ דְדִינָא. וְתָא חֲזִי, לִית מְקַטְרָגָא
 אֲשֶׁתַּכַּח עֲלִיָּה דְּבַר נָשׁ אֶלָּא בּוּמְנָא דְּסַכְּנָה.

וְתָא חֲזִי, בְּגִין דִּיעַקֵּב אַחַר נְדָרִיָּה דִּנְדִיר קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, אֶתְתַּקַּף דִּינָא עַל יְדָא דְּמְקַטְרָגָא
 דְּקַטְרִיג עֲלִיָּה דִּיעַקֵּב, (ד' קנעה ע"א) וּבַעַא דִּינָא בְּשַׁעְתָּא
 דְּסַכְּנָה דִּהוּת רַחֵל בָּהּ. אָמַר קָמִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְהָא יַעֲקֹב נָדַר נְדָרִיָּה וְלֹא שָׁלִים, וְהָא אִיהוּ תַקִּיף מִכְּלָא
 בְּעוּתְרָא וּבְבִנִין בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיךְ. וְלֹא שָׁלִים נְדָרִיָּה

דְּנָדָר קַמָּךְ וְלֹא נִסְבֵּת עֹונֶשָׁא מִנִּיה. מִיַּד וּתְלַד רַחֵל
 וּתְקַשׁ בְּלִדְתָּהּ. מֵאִי וּתְקַשׁ. דְּאִתְקַשִּׁי דִינָא לְעֵילָא גַבִּי
 מִלְאָךְ הַמּוֹת. וְאִתְעַנֵּשׁ יַעֲקֹב בְּהֵאִי. מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין
 דְּכִתִּיב (משלי כב) וְאִם אֵין לָךְ לְשִׁלְמִים לְמָה יִקַּח מִשְׁכַּבְךָ
 מִתְחַתֶּיךָ. וְעַל דָּא מִיתַת רַחֵל וְאִתְמַסֵּר דִינָא עַל יְדָא
 דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת.

וְתָא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְּאִתָּא עֵשׂוֹ, מָה עֵבֵד. וַיִּשָּׂם אֶת
 הַשְּׁפָחוֹת וְאֵת יִלְדֵיהֶן רֵאשׁוֹנָה וְאֵת לְאָה וַיִּלְדֶיהָ
 אַחֲרוֹנִים וְאֵת רַחֵל וְאֵת יוֹסֵף אַחֲרוֹנִים. מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין
 דְּדַחֵיל עָלָה דְּרַחֵל, דְּלֹא יִסְתַּכֵּל הֵהוּא רָשַׁע בְּשַׁפִּירוֹ
 דִּילָהּ וְלֹא יִקְטָרַג לִיהָ עָלָהּ.

תּוּ מַה כְּתִיב, וּתְגַשְׁנָה הַשְּׁפָחוֹת הַנֶּה וַיִּלְדֶיהֶן וּתִשְׁתַּחֲוֶין
 וּתְגַשׁ גַּם לְאָה וַיִּלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ, נָשִׁין מִקְמִי גּוּבְרִין.
 אַבְל בְּרַחֵל מַה כְּתִיב וְאַחַר נָגַשׁ יוֹסֵף וְרַחֵל, וַיּוֹסֶף מִקְמִי
 אֲמִיהָ וְאִיהוּ חָפָא עָלָהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית מט) בֶּן פּוֹרֶת
 יוֹסֵף בֶּן פּוֹרֶת עָלַי עֵין. דְּאִסְגִּי גּוּפִיָּה וְחָפָא עַל אֲמִיהָ.
 עָלַי עֵין, עָלַי עֵינָא דְּהֵהוּא רָשַׁע.

וְהִכָּא אִתְעַנֶּשֶׁת עַל יְדָא דִּיִּצְרַר הָרַע דְּקַטָּרַג בְּשַׁעֲתָא
 דְּסַכְּנָה, וְאִתְעַנֵּשׁ יַעֲקֹב עַל נְדָרָא דְּלֹא שָׁלִים,
 וְדָא קִשְׂיָא לִיהָ לְיַעֲקֹב מִכָּל עָקוּ דְּעֵבְרוּ עֲלֶיהָ. וּמִנְלָן
 דְּבִגְיָנִיהָ דִּיִּעֲקֹב הוּהוּ, דְּכִתִּיב, (בראשית מז) מָתָה עָלַי רַחֵל.
 עָלַי וְדָאִי, עַל דְּאַחֲרִית נְדָרֵי.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּתִיב, (משלי כז) קָלַלְתָּ חַנּוּם לֹא תִבָּא.
וְאוֹקְמוּנָהּ לוֹ בְּוִי"ו, דְּאִי קָלַלְתָּ צְדִיקָא הִיא, אֲפִילוּ
דְּלֹא אֶתְכּוֹן בָּהּ, כִּיּוֹן דְּנִפְקָא מִפּוּמִיָּה נָטַל לָהּ הֵהוּא יֵצֵר
הָרַע וְקִטְרַג בָּהּ בְּשַׁעֲתָא דְסַכְּנָה.

יַעֲקֹב אָמַר, (בראשית לא) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִחִיָּה. וְאִף עַל גַּב דְּאִיְהוּ לֹא הוּהּ יַדְעַ, נָטִיל לָהּ
לְהֵיָא מְלָה הֵהוּא שָׁטָן דְּאֶשְׁתַּכַּח גַּבִּיְהוּ תְדִיר בְּבִנֵי
נְשָׂא. וְעַל דָּא תְנִינֹן, לְעוֹלָם לֹא יִפְתַּח בַּר נֶשׂ פּוּמִיָּה
לְשִׁטְנָא, בְּגִין דְּנָטִיל הֵיָא מְלָה וְקִטְרַג בָּהּ לְעֵילָא
וְתַתָּא. כֹּל שָׂכֵן מְלָה דְחָכָם אוּ מְלָה דְצְדִיקָא, וְעַל תְּרִין
אֵלִין אֶתְעַנְשַׁת רַחֵל:

וַיְהִי (קנה ב) בְּצֵאת נַפְשָׁה כִּי מָתָה. אָמַר רַבִּי אַבָּא וְכִי כִיּוֹן
דְּאָמַר וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁה לֹא יַדְעֵנָא כִּי מָתָה. אָלָא
אַצְטְרִיךְ בְּגִין דְּלֹא אֶהְדְּרַת לְגוֹפָא יִתִּיר, וּמִיתַת רַחֵל
מִיתַת גּוֹפָא, בְּגִין דְּאִית בְּנֵי נְשָׂא דְנִפְקִי נִשְׁמַתִּיְהוּ
וְאֶהְדְּרִין לְאֶתְרִיְהוּ וּכְמָה דָּאֵת אָמַר, (שמואל א ל) וְתִשָּׁב
נַפְשׁוֹ (לפנינו בקרא רוחו. ובדפוס ירושלים איתא גם בזה"ק ותשב רוחו אליו) אֵלָיו,
(בראשית מב) וַיֵּצֵא לְבָבָם, (שיר השירים ה) נַפְשִׁי יֵצֵאָה בְּדַבְּרוּ. (מלכים
א יז) לֹא נֹתְרָה בּוֹ נִשְׁמָה. אֲבָל הֵיא נִפְקַת נִשְׁמַתָּה וְלֹא
אֶתְהַדְּרַת לְאֶתְרָהּ וּמִיתַת רַחֵל.

וְתִקְרָא שְׁמוֹ בֶּן אוֹנִי. דְּקָשִׁי דְדִינָא דְאֶתְגַּזֵּר עָלָהּ.

וַיַּעֲקֹב אֶת־הַדָּר לַיהוָה וְקָשִׁיר לַיהוָה לִימִינָא, בְּגִין דְּמַעֲרַב
 אֶצְטְרִיךְ לְקַשְׂרָא לַיהוָה לִימִינָא, וְאַף עַל גַּב דְּאִיהוּ בֶן
 אוֹנֵי סִטְרָא דְדִינָא קְשִׁיא, בֶּן יְמִין אִיהוּ, דְּהָא בִּימִינָא
 אֶתְקַשְׂרֵת. וְאֶתְקַבְּרֵת בְּאַרְחָא כְּמָה דְאַתְמַר. הָאִי אֶתְגַּלִּיא
 מִיתְתָּהּ וְקַבּוּרְתָּהּ, אֲבָל לֹא אֶתְגַּלִּיא מִיתְתָּהּ
 וְקַבּוּרְתָּהּ. וְאַף עַל גַּב דְּהֵנִי אַרְבַּע אַמָּהֵן רָזָא אִית לִוְן
 וְהָא אוֹקְמוּהָ:

וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל קַבּוּרְתָּהּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵאִי
 טַעְמָא. בְּגִין דְּלֹא אֶתְפְּסִיא אֶתְרָה עַד יוֹמָא דְזִמִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֵיִיא מִתֵּיִיא. כְּמָה דְאַתְמַר עַד
 הַיּוֹם, עַד הָהוּא יוֹמָא מִמֶּשׁ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, עַד יוֹמָא דְתַהֲדַר שְׂכִינְתָּא בְּגְלוּתְהוֹן
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּהָהוּא אֶתְר, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ירמיה לא) וַיֵּשׁ
 תְּקוּהָ לְאַחֲרִיתֶךָ נָאִם יי וְשָׁבוּ בָנִים לְגְבוּלָם. וְדָא אוּמָאָה
 דְּאוּמֵי לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְזִמִּינֵין יִשְׂרָאֵל כַּד יִתּוּבּוּן
 מִן גְּלוּתָא, לְקִיּוּמָא עַל הָהִיא קַבּוּרָה דְרַחֵל וְלִמְבַכֵּי תַמָּן.
 כְּמָה דְאִיהִי בְּכַאת עַל גְּלוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 (ירמיה לא) בְּבָכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוּבֵילִם וְגו'. וְכְתִיב, (ירמיה
 לא) כִּי יֵשׁ שָׂכָר לְפַעוּלְתֶךָ. וּבְהֵיא (דף קעה ע"ב) שְׁעֵתָא זְמִינַת
 רַחֵל דְאִיהִי בְּאַרְחָא לְמַחְדֵי בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל וְעַם שְׂכִינְתָּא
 וְאוֹקְמוּהָ חֲבַרֵּיִיא:

וַיְהִי בְשָׁכְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהִיא וַיִּלָּךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת
 בְּלֵהָה פְּלֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְנֵי יַעֲקֹב
 שְׁנַיִם עָשָׂר. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיְהִי בְשָׁכְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ
 הַהִיא, דְּהָא לֵאָה וְרַחֵל מִיתוּ, וְנִטְלָא בֵּיתָא מֵאֵן דְּנָטִיל.
 וְכִי סִלְקָא דְעֵתָךְ דְּרְאוּבֵן אָזִיל וְשָׁכִיב בְּהַדְּהָ דְבְלֵהָה.
 אָלָא, כָּל יוֹמָא דְלֵאָה וְרַחֵל שְׁכִינְתָא שְׂרִיָּיא
 עַל־יֵהוּ. וְהִשְׁתָּא דְמִיתוּ, שְׁכִינְתָא לָא אֶתְפְּרֻשַׁת מִן
 בֵּיתָא, וְשְׂרִיא בְּבֵיתָא בְּמִשְׁכַּנָּא דְבְלֵהָה. וְאָף עַל גַּב
 דְּשְׁכִינְתָא בְּעִיא לְנִטְלָא בֵּיתָא כְּדָקָא יָאוּת, אֶלְמָלָא
 יַעֲקֹב לָא אֶשְׁתַּכַּח בְּזוּוּגָא דְכָר וְנוֹקְבָא, לָא שְׂרִיא
 שְׁכִינְתָא בְּאֶתְגַּלְיָא בְּבֵיתָא. וְעַל דָּא קִיָּימָא שְׁכִינְתָא
 בְּמִשְׁכַּנָּא דְבְלֵהָה. וְאֶתָּא רְאוּבֵן וּבְגִין דְחָמָא דְבְלֵהָה
 יִרְתָּא אֶתְרָא דְאָמִיָּה, אֶזֶל וּבְלַבֵּל עֵרְסָא. וְעַל דְּקִיָּימָא
 שְׁכִינְתָא עֲלָהּ, כְּתִיב בֵּיהּ וַיִּשְׁכַּב אֶת בְּלֵהָה.

רַבִּי יִיסָא אָמַר, דְּנָאִים עַל הַהוּא עֵרְסָא וְלֹא חִיִּישׁ
 לִיקָרָא דְשְׁכִינְתָא. וּבְגִין כֶּךָ לֹא אֶתְפְּגִים מִחוּשְׁבָּנָא
 דְּשַׁבְּטִין וְאֶתָּא קָרָא וְעֵבִיד חוּשְׁבָּנָא. בְּגִין כֶּךָ כְּתִיב,
 בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן. וְאִיהוּ עֵבִיד קָרָא רִישָׁא דְכָל שַׁבְּטִין.
 רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (הושע טז) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי יִי וְגו',
 כָּל אֲרָחוּי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּלָהוּ יִשְׂרָאֵל וְאֲרָחוּי
 קְשׁוּט, וּבְנֵי עֲלָמָא לָא יִדְעִין וְלֹא מְשַׁגְּיחִין עַל מַה אֵינּוּן

קַיִּמִין. וְעַל דָּא וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בֵּם, בְּגִין דְּאִינוּן יַדְעִין
אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא. דְּכָל
מֵאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא, אִיהוּ יַדַּע וְאִזִּיל בְּהוּ דְּלֵא סִטִּי
לִימִינָא וְלִשְׁמֵאלָא.

וּפּוֹשְׁעִים יִכְשְׁלוּ בֵּם, אֲלִין אִינוּן חֵיִיבִין דְּלֵא מִשְׁתַּדְּלִי
בְּאוּרֵייתָא, וְלֵא מִסְתַּכְּלִין בְּאֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְלֵא יַדְעִין לְאֵן אֲרַחֵי אִזִּלִין. וּבְגִין דְּלֵא יַדְעִי
לְאִסְתַּכְּלֵא וְלֵא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא, אִינוּן כְּשָׁלִי בְּהוּ
בְּאִינוּן אֲרַחוּי בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְּאֲתִי.

תָּא חֲזִי, כָּל בַּר נָשׁ דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא, כַּד נָפִיק
מֵהַאי עֲלָמָא נִשְׁמַתִּיה סִלְקָא בְּאִינוּן אֲרַחִין וּשְׁבִילִין
(דְּאִינוּן בְּאוּרֵייתָא) דְּאוּרֵייתָא. וְאִינוּן אֲרַחִין וּשְׁבִילִין דְּאוּרֵייתָא
יַדְעִין אִינוּן, וְאִינוּן דִּידְעִי אֲרַחוּי דְּאוּרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא
יַהֲכוּן בְּהוּ בְּהַהוּא עֲלָמָא כַּד יִפְקוּן מֵהַאי עֲלָמָא.

וְאִי לֹא אִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוּרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא וְלֵא יַדְעִין
אֲרַחִין וּשְׁבִילִין, כַּד יִפְקוּן מֵהַאי עֲלָמָא לֹא יִנְדְּעוּן
לְמִיּהָךְ בְּאִינוּן אֲרַחִין וּשְׁבִילִין וְכִשְׁלִין בְּהוּן. כַּדִּין יַהֲךְ
בְּאֲרַחִין אֲחֲרָנִין דְּלֵאוּ אִינוּן אֲרַחִין דְּאוּרֵייתָא, וַיִּתְעַרְוּן
לִיה בְּכַמָּה דִּינִין וְאִתְעַנְשׁ בְּהוּ.

וּמֵאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא מֵה כְּתִיב, (משלי ו) בְּשֹׁכֶבֶךָ
תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהִקִּיצוֹתָ הִיא תִּשְׁיַחֲךָ. בְּשֹׁכֶבֶךָ

בְּקִבְרָא, אֹרֵייתָא תְּצוּר עֲלֵיךְ מְדִינָא דִּהְהוּא עֲלִמָּא.
 וְהִקְיִצוּתָּ, כִּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר רוּחִין וְנִשְׁמָתִין
 לְאַחֵיִיא מִתֵּיִיא כְּדִין הִיא תְּשִׁיחָךְ, הִיא תְּהֵא סְנִיגוּרֵיא
 עַל גּוּפָא, בְּגִין דִּיקוּמוּן אֵינּוּן גּוּפִין דְּאַשְׁתְּדִלוּ
 בְּאֹרֵייתָא כְּדָקָא יָאוּת. וְאַלִּין אֵינּוּן דִּיקוּמוּן בְּקִדְמִיתָא
 לְחַיֵּי עֲלִמָּא, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי
 אֲדַמַּת עֶפְר יִקְיִצוּ אֱלֹה לְחַיֵּי עוֹלָם וְגו'. וְאַלִּין אֵינּוּן
 לְחַיֵּי עוֹלָם, בְּגִין דְּאַתְּ עֶסְקוּ בְּחַיֵּי עוֹלָם דְּאַיְהִי אֹרֵייתָא.
 וְתָא חֲזִי, כֹּל אֵינּוּן דְּאַשְׁתְּדִלוּ בְּאֹרֵייתָא, הֵהוּא גּוּפָא
 יִתְקֵיִים וְאֹרֵייתָא תְּגִין עֲלֵיהּ. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין
 דְּבַהֲהִיא שְׁעָתָא יִתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַד רוּחָא דְּכֻלִּיל
 מְאַרְבַּע רוּחִין, וְהֵהוּא רוּחָא דְּכֻלִּיל מְאַרְבַּע רוּחִין, אֲזַדְמִן
 לְכֹל אֵינּוּן דְּאַשְׁתְּדִלוּ בְּאֹרֵייתָא לְאַחֵיִיא לֹון בְּהֵאֵי רוּחָא
 בְּגִין דִּיתְקֵיִים לְעִלְמִין.

וְאֵי תִימָא, הָא כְּתִיב (יחזקאל לו) מְאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ,
 אֲמֵאֵי לָא אֲתִקְיִמוּ, דְּהָא כְּלָהוּ מִיתוּ כְּמִלְקִדְמִין.
 תָּא חֲזִי, הֵהוּא זְמַנָּא דְּאוּקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל יְדָא
 דִּיחֻזְקָאֵל אֵינּוּן מִתֵּיִיא, הֵהוּא (זמני דְּאַתָּא) רוּחָא אַף עַל גַּב
 דְּהוּה מְאַרְבַּע רוּחֵיִיא, לָא נְחִית לְקִימָא לֹון בְּקִיּוּמָא,
 אֲלָא לְאַחֻזָּא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַחֵיִיא מִתֵּיִיא
 בְּהֵהוּא גּוּנָא וְלְקִימָא לֹון בְּרוּחָא (דף קעו ע"א) דְּאַתְּכֻלִּיל

בְּהַאי גְּוֹנָא. וְאַף עַל גַּב דְּאַהֲדְרוּ גְּרַמִּין בְּהַיָּא שְׁעָתָא
 כְּמַה דְּהוּה. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְאַחֲזָאָה לְכָל עַלְמָא
 דְּאִיהוּ זְמִין לְאַחֲיָא מִתִּיָּא (מִזָּה כְּתִיב, יִשְׁעִיָּה כו) יַחֲיוּ מִתִּיךְ
 נִבְלָתִי יְקוּמוּן. עַל דָּא הֵהוּא רוּחָא דְזִמְיָן לְנַחְתָּא בְּהוּ
 בְּצַדִּיקָיָא) (נ"א וְעַל דָּא הֵהוּא רוּחָא דְזִמְיָן לְנַחְתָּא בְּהוּ בְּצַדִּיקָיָא. מִזָּה כְּתִיב מֵאַרְבַּע
 רַחֲוֹת בְּאֵי הַרְוֹת, רוּחָא דְאַתְּכַלִּילַת בְּאַרְבַּע), בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 זְמִין לְקַיְימָא לְהוּ קַיּוּמָא שְׁלִים בְּעַלְמָא כְּדָקָא יְאוּת.
 וְאַיְנוּן דְּאַשְׁתַּדְּלוּ בְּאוּרִייתָא בְּהַאי עַלְמָא, הִיא קַיְימָא
 עֲלֵיהּ דְּבַר נָשׁ וְאַתְּעִבִידַת סְנִיגוּרִיא קַמִּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כָּל אֵינּוֹן מְלִין דְּאוּרִייתָא וְכָל הֵהִיא
 אוּרִייתָא דְּאַשְׁתַּדְּלָ בְּהַ בַּר נָשׁ בְּהַאי עַלְמָא, אֵינּוֹן
 מְלִין וְהֵהִיא אוּרִייתָא קַיְימָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְאַמְרַת קַמִּיהּ וְהִיא אַרְיַמַת קְלִין וְלֹא אֲשַׁתְּכַת. וְלֵהֵהוּא
 זְמַנָּא אִיְהִי תְּשִׁיחַ וְתִימָא כְּפּוּם דְּאַתְדַּבֵּק בַּר נָשׁ וְאַשְׁתַּדְּלָ
 בְּהַאי עַלְמָא, וְעַל דָּא אֵינּוֹן יְקוּמוּן בְּקַיּוּמָא שְׁלִים לְחַיִּי
 עַלְמָא כְּדָקָאמְרוּן. וּבְגִין כֶּךָ (הוֹשַׁע יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְּרַכִּי יִי
 וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וּפּוֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָּם.

רַבִּי חֲזִיא פֶּתַח וְאָמַר, (שְׁמוּאֵל א ב) וְעַלִּי זָקֵן מְאֹד וְשָׁמַע
 אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן בְּנָיו לְכָל יִשְׂרָאֵל וְאֵת אֲשֶׁר
 יִשְׁכַּבֵּן אֶת הַנָּשִׁים הַצַּבֹּאוֹת פֶּתַח אֶהְל מוֹעֵד. וְכִי סִלְקָא

דַּעְתְּךָ דְכַהְנֵי יִי דַיַּעֲבֹדוּן עֲבִידְתָּא דָּא. וְהָא מִקְדַּמַּת דְּנָא
 אַתְמַר וּפְרִישֵׁת אֲוֵרִייתָא הֵהוּא חוּבָא דְלֵהוּן דְכְּתִיב,
 (שְׁמוּאֵל א ב) כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים אֶת מִנְחַת יְיָ. וְכְתִיב וּמִשְׁפַּט
 הַכֹּהֲנִים מֵאֵת הָעַם כָּל אִישׁ זֹבַח זֹבַח וְגו'. וְכְתִיב גַּם
 בְּטָרִם יִקְטִירוּן אֶת הַחֶלֶב וּבֹא נַעַר הַכֹּהֵן וְאָמַר לְאִישׁ
 הַזֹּבַח תִּנְה לְצִלוֹת לְפָנֶיךָ וְגו'. וְכְתִיב וְאָמַר לוֹ כִּי עַתָּה
 תִּתֵּן וְאִם לֹא לְקַחְתִּי בְּחֻזְקָה. וְעַל דָּא וַתְּהִי חֲטָאת
 הַנְּעָרִים גְּדוֹלָה מְאֹד וְגו'. וְכֹל דָּא לָא הוּוּ נְטָלִין אֱלָא
 מֵאִינוּן חוּלְקִין דִּהוּוּ לֵהוּ לְכַהְנֵי לְמִיכַל מְנִיָּה, וְעַל דִּיהוּ
 קָלִיל קָרְבָּנָא בְּעֵינֵייהוּ אַתְעֵנְשׁוּ. וְהִכָּא אָמַר אֵת אֲשֶׁר
 יִשְׁכְּבוּן אֶת הַנְּשִׁים הַצּוֹבְאוֹת.

(אֱלָא) חֶס וְשָׁלוֹם דִּהוּוּ עֲבָדוּ עֲבִירָה דָּא, כָּל שְׁכֵן בְּאַתְרָא
 קְדִישָׁא הֵהוּא, דִּלָּא יְקוּמוּן כָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּקְטְלוּן
 לֵהוּן. אֱלָא בְּגִין דִּהוּוּ מְעַכְבֵּי לוּן לְאַעְלָא לְמִקְדָּשָׁא,
 וּמִחָאן בִּידֵהוּן דִּלָּא לְאַעְלָא לְמִצְלֵי צְלוֹתָא עַד
 דִּקְוֵרְבָּנִיא אַתְעֵבִידוּ בְּגִין דִּאִינוּן לָא מֵייתִין קָרְבָּנִין
 לְמִיטְל חוּלְקָא מְנִיָּהוּ, וּבְגִין כֶּךָ מְעַכְבִּין לוּן. וּבְגִין כֶּךָ
 אִינוּן נְשִׁים הוּוּ בְּעָאן מְנִיָּהוּ לְאַעְלָא תַּמּוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב
 אֵת אֲשֶׁר יִשְׁכְּבוּן אֶת הַנְּשִׁים, דְּמְעַכְבֵּי לוּן כְּדִקְאֵמְרוּן.
 כְּגוּוּנָא דָּא וַיִּשְׁכַּב אֶת בְּלָהָה. חֶס וְשָׁלוֹם דִּאִיהוּ שְׁכַב
 עִמָּה, אֱלָא בְּגִין דִּעַכְבַּ לָּהּ לְשִׁמְשָׁא בְּאֲבוּי

שְׁמוּשָׁא דְּמִצּוּה, וְדָא הוּא בְּלִבּוּלָא דְּעֶרְסָא. וְעֵבֶד לְקַבִּיל
 שְׂכִינְתָא עֲבִידְתָּא דָּא, דְּבִכָּל אַתְר דְּשְׁמוּשָׁא דְּמִצּוּה
 אֲשֶׁתִּפַּח, שְׂכִינְתָּא שְׂרִיא עַל הַהוּא אַתְר וְאֲשֶׁתִּפַּח תַּמּוּן.
 וּמֵאן דְּגָרִים לְעַכְבָּא שְׁמוּשָׁא דְּמִצּוּה גָרִים דִּי־סִתְּלֵק
 שְׂכִינְתָּא מֵעֲלָמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב (בראשית מט) כִּי עָלִית
 מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אִז חִלְּלִתָּ יְצוּעֵי עָלָה. וּבְגִין דָּא כְּתִיב,
 וַיִּשְׁכַּב אֶת בִּלְהָה פִּלְגָשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי
 יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר. כְּלָהוּ הוּוּ בְּמַנְיֵינָא וְלֹא גִרַע מִזְכוּתָא
 דְּלַהוֹן כְּלוּם.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, מֵאֵי טַעְמָא בְּקַדְמִיתָא יִשְׂרָאֵל וּלְבַתֵּר
 יַעֲקֹב. דְּכְתִיב, וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב
 שְׁנַיִם עָשָׂר. אֶלָּא כִּד אַתָּא רָאוּבֵן וּבְלִיָּל הַהוּא עֶרְסָא
 אָמַר וּמָה תְּרִיסַר שְׁבֻטִין הוּוּ לִיה לְאָבָא לְקִיָּמָא בְּעֲלָמָא
 וְלֹא יִתִּיר, וְהֵשְׁתָּא בְּעֵי לְאוּלְדָּא בְּנִין דִּילְמָא אָנּוּן פְּגִימִין
 דְּאִיהוּ בְּעֵי לְאוּלְדָּא אַחֲרָנִין כְּמִלְקַדְמִין. מִיָּד בְּלִיָּל הַהוּא
 עֶרְסָא, וְאֵתְעַכְבַּ הַהוּא שְׁמוּשָׁא. כְּאִילוּ עֵבֶד קָלְנָא לְגַבֵּי
 שְׂכִינְתָּא דְּשְׂרִיא עַל הַהוּא עֶרְסָא. וְעַל דָּא כְּתִיב וַיִּשְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, דְּהָא בְּשָׂמָא דָּא אֲסִתְּלֵק גּוּ תְּרִיסַר דְּאֵתְפְּסִיין
 דְּאִינוּן תְּרִיסַר נְהָרֵי אֲפֻרְסוּמֹנָא דְּכִיָּא.

וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר, אֵלִין תְּרִיסַר שְׁבֻטִין
 דְּשְׂכִינְתָּא אֵתְתְּקִנְתָּ בְּהוּ. וּמֵאן אִינוּן, אֵלִין

דְּאוֹרֵייתָא אַהֲדַרְתָּ וְעָבִיד לֹון חוֹשְׁבָנָא (דף קנ"ב ע"ב)
 כְּמַלְקָדְמִין. כְּלָהוּ קְדִישִׁין, כְּלָהוּ אֶתְחַזִּיין לְגַבֵּי שְׁכִינְתָא
 לְאַסְתִּכְלָא בְּקְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִיהוֹן. דְּאִילוּ עֶבֶד הָהוּא עוֹבְדָא
 לָא יִיתִי רְאוּבֵן בְּמַנְיִנָא.

וְעַם כָּל דָּא אֶתְעַנְשׁ דְּאֶתְנַטִּיל בְּכוֹרְתִיה מְנִיָּה וְאֶתִּיהִיב
 לְיוֹסֵף כְּמָה דְּאֶתְ אָמַר, (דְּבֵרֵי הַיָּמִים א' ה') וּבְנֵי רְאוּבֵן
 בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל כִּי הוּא הֵבְכוֹר וּבְחַלְלוּ יְצוּעֵי אָבִיו נִתְנָה
 בְּכוֹרְתוֹ לְיוֹסֵף.

תָּא תְּזִי, (דְּנִיאל ב') לְהוּא שְׁמִיה דֵּי אֱלֹהָא מְבַרַךְ מִן עֲלְמָא
 וְעַד עֲלְמָא דֵּי כָּל מַעְבְּדוּהֵי קְשׁוּט וְאַרְחֲתִיָּה דִּין,
 וְכָל מַה דְּאִיהוּ עָבִיד כְּלָא אִיהוּ בְּחַכְמָתָא עֲלָאָה.

תָּא תְּזִי, כְּמָה גָרִים עוֹבְדָא דְּבַר נֶשׁ, דְּהָא כָּל מַאי (מֵאֵין)
 דְּאִיהוּ עָבִיד, כְּלָא אֶתְרִשִׁים וְקִימָא קָמִי דְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא יַעֲקֹב בְּשַׁעֲתָא דְּעָאֵל לְגַבְהָ דְּלָאָה, כָּל
 הָהוּא לִילִיא רְעוּתִיה וְלִבִּיה הוּהוּ בְּרַחֵל, דְּחָשִׁיב דְּרַחֵל
 אִיהִי. וַיִּמְהַהוּא שְׁמוּשָׁא וְטָפָה קְדַמָּאָה וַיִּמְהַהוּא רְעוּתָא
 אֶתְעַבְרַת לָאָה וְאוּקְמוּהָ. דְּהָא אֶלְמָלָא דִּיעַקֵּב לָא יִדַע
 לָא יִסְתַּלִּיק רְאוּבֵן בְּחוֹשְׁבָנָא. וְעַל דָּא לָא אֶסְתַּלֵּק
 בְּשָׂמָא יִדְיעָא אֶלָּא שְׁמִיָּה סֵתָם רְאוּבֵן.

וְעַם כָּל דָּא אַהֲדַר עוֹבְדָא לְאַתְרִיהָ, כְּמָה דְּהָהוּא
 רְעוּתָא קְדַמָּאָה אֶתְעַבְּיַדַת בְּרַחֵל, הָהוּא רְעוּתָא

אֶת־הַדֶּרֶת בָּהּ. דִּהָא בְּכוֹרְתִיהָ אֶת־הַדֶּרֶת לְיוֹסֵף בּוֹכְרָא
 דְּרַחֵל, אֶתֶר דְּרֵעוּתָא הִוּוּ בְּרַחֵל וְכֻלָּא סָלִיק בְּאֶתְרֵיהָ.
 בְּגִין דְּכָל עוֹבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּלָהוּ קְשׁוּט וְזָכוּ.
 רַבִּי חֲזַקְיָה אֲשַׁכְּחִיהּ יוֹמָא חַד לְרַבִּי יוֹסִי דִּיהוּהּ מְסֻטְמִיט
 סַפְסִינָא גּוּ קִטְרִי דְּנוּרָא וְהוּהּ סָלִיק קִטְוֵרָא דִּתְנַנָּא
 לְעֵילָא. אָמַר לֵיהּ, אֱלוּ קִטְוֵרָא דִּתְנַנָּא דְּקִרְבְּנָא דִּיהוּהּ
 סָלִיק עַל גְּבִי מְדַבְּחָא הוּוּ סָלִיק תְּדִיר כִּי הָאִי גּוּוֹנָא, לָא
 שְׂרִיא רוּגְזָא בְּעֵלְמָא וַיִּשְׂרָאֵל לָא אֶתְגְּלִי מֵעַל אֶרְעָא.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) מִי זֹאת עֵלָה מִן הַמַּדְבָּר
 כְּתִימְרוֹת עֲשָׂן מְקַטְרֶת מִר וּלְבוֹנָה מְכַל אֲבֻקַּת
 רוּכַל. מִי זֹאת עוֹלָה. תָּא חֲזִי, בְּזִמְנָא דִּהוּוּ יִשְׂרָאֵל אֲזִילִי
 בְּמַדְבְּרָא, שְׁכִינְתָא אֲזִלָּא קִמִּיִּהּוּ וְאִינְהוּ הוּוּ אֲזִילִי
 אֲבַתְרָהּ. דְּכַתִּיב, (שְׁמוֹת יג) וַיִּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד
 עָנָן לְנַחֲוֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם וְגו'.
 וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, (יִרְמִיָּה ב) כֹּה אָמַר יְיָ זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרֶיךָ
 אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמַּדְבָּר וְגו'.

וְשְׁכִינְתָא הִוּוּ אֲזִלָּא וְכֻלָּהוּ עֲנַנִּי יָקַר בַּהֲדָה. וְכַד הוּוּ
 שְׁכִינְתָא נְטִלָּא, הוּוּ נְטִלִין. כְּמָה דְּכַתִּיב,
 (שְׁמוֹת מ) וּבַהֲעֵלוֹת הָעֲנָן מֵעַל הָאֱהָל וְאַחֲרַי כֵּן יִסְעוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְכַד אִיהִי סְלֻקָּא הִוּוּ עֲנַנָּא סְלֻקָּא עַד
 לְעֵילָא, וְכַל בְּנֵי עֵלְמָא חֲמָאן וְשִׂאֲלִי וְאָמְרִי, מִי זֹאת
 עוֹלָה מִן הַמַּדְבָּר כְּתִימְרוֹת עֲשָׂן.

הֵהוּא עֲנָנָא דְשְׁכִינְתָא אֲתַחֲזִיא עֶשֶׂן, מֵאֵי טַעְמָא אִיהִי
 עֶשֶׂן. בְּגִין דְנִוְרָא דְאֲדִלִיק אֲבֵרָהֶם וַיִּצְחָק בְּרִיה
 הוּה אַחִיד בֵּה וְלֹא אֲעֵדִי מִינָהּ. וְכֹד אֲתַאֲחִדַת הֵהוּא נִוְרָא
 בְּגִוּוּה הוּה סְלִיק עֲנָנָא (נ"א תנבא).

וְעַם כָּל דָּא, מְקַטְרַת מֵר וּלְבוֹנָה. מֵאֵי מְקַטְרַת,
 מִתְקַטְרָא בְתַרִין סְטַרִין אַחֲרָנִין, עֲנָנָא דְאֲבֵרָהֶם
 לִימִינָא, עֲנָנָא דְיִצְחָק לְשְׁמָאֲלָא. מְכַל אֲבָקַת רוֹכֵל, דָּא
 יַעֲקֹב.

דְּבַר אַחַר דָּא יוֹסֵף הֲצַדִיק, בְּגִין דְאָרוֹנָא דְיוֹסֵף הוּה
 אֲזִיל לְגַבִּיה, אֲמֵאֵי רוֹכֵל, בְּגִין דְהוּה רְכִיל לְאַחֵוֹי
 לְגַבִּיה דְאָבוֹי. דְּבַר אַחַר אֲמֵאֵי רוֹכֵל, אֲלֵא מַה חֲנוּנֵי דָא
 קְטִירֵי דְקוֹסְטְרֵי וְאֲבָקֵי דְפּוֹלְמֵי כְּלָהוּ בִיּוֹדִיה. הָכִי נִמִּי
 יוֹסֵף, אִיהוּ קִיוּמָא דְאוּרִייתָא בְּגִין דְאִיהוּ קִיִּים לָהּ, בְּגִין
 דְּכָל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא מִתְקַשְׁרֵן בְּנִטְרֵוּ דְבְרִית קְדִישָׁא.
 וְעַל דָּא שְׁכִינְתָא מִתְקַטְרָא בְּאֲבֵרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב
 וַיִּוֹסֵף, כְּחֻדָּא אִינוּן וְדִיוֹקְנָא חֻדָּא לָהּ. הֲדָא הוּא
 דְכֻתִּיב, (בראשית לו) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף. וּבְגִין כֶּךָ מְכַל
 אֲבָקַת רוֹכֵל, בְּגִין דְמֵאֲתַר דְנַהֲרָא דְנַגִּיד וְנִפְיָק
 אֲשַׁתְקִיָּיא כְּלָא וְנַהֲרֵוּ כָּל אַנְפִּין.

וְתָא חֲזִי, כִּד הוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא וְהוּוּ מְקַרִיבִין קְרַבְנִין,
 כְּלָהוּ הוּוּ מִתְקַרְבִּין לְגַבִּי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּדָקָא

יָאוֹת, וְכֹד קָרַבְנָא אֶתְעַבֵּיד וַתִּנָּנָא סְלִיק בְּאַרְח מִיִּשְׂרָאֵל,
כְּדִין הָווּ יַדְעֵי דִתְנָנָא דִמְדַּבְּחָא אֲדִלִיק (דף קעז ע"א) בּוֹצִינָא
דְּאֶתְחַזִּיא לְאֲדִלְקָא, וְכָל אֲנַפִּין נְהִירִין וּבּוֹצִינִין דְּלִקִּין.
וּמִיּוֹמָא דְּאֶתְחַרִּיב בֵּי מִקְדְּשָׁא לִית לָךְ יוֹמָא וַיּוֹמָא
דְּלִית בֵּיה זְעִימוּ וְרוּגְזָא. כְּמָה דְּאֶתְ אֲמַר, (תהלים
(ז) וַיֵּל זֹעֵם בְּכָל יוֹם, וְאֶתְפָּרֶשׁ חֲדוּה מַעֲיֵלָא וּמַתְתָּא.
וַיִּשְׂרָאֵל אֲזִלִּין בְּגָלוּתָא וְאִינוּן בְּרִשׁוֹ דְּטַעְוֹון אַחַרְנִין.
וְכִדִּין אֶתְקִיִּים קָרָא דְכְּתִיב, (דברים כח) וְעַבַּדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים
אַחֲרֵיהֶם.

וְכָל דָּא לְמָה, בְּגִין דְכְּתִיב, (דברים כח) תַּחַת אֲשֶׁר לֹא
עַבַּדְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹוב כָּל.
מֵאִי מְרֹוב כָּל. הֲכָא מְרֹוב כָּל, וְהָתָם בְּחֹסֶר כָּל.
עַד דִּיתַעַר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וַיִּפְרוֹק לֹון מִבִּינֵי
עַמְמֵיָא, כְּמָא דְּאֶתְ אֲמַר, (דברים ל) וְשָׁב יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת
שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבְּצֶךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצִצְךָ יְיָ
אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. וְכְּתִיב אִם יִהְיֶה נִדְּחֶךָ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
יִקְבְּצֶךָ וְגו':

וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת עֲשׂוּ הוּא אָדוּם. תָּא חֲזִי, בְּחַיִּי יִצְחָק לָא
אַתְמַנּוּן בְּנוֹי דְּעֲשׂוּ כְּמָה דְּאֶתְמַנּוּן בְּנוֹי דִּיעֲקָב,
דְּהָא עַד לָא מִית יִצְחָק אֶתְמַנּוּן. אֲבָל בְּעֲשׂוּ מַה כְּתִיב
וַיְגֹוע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאֶסֶף אֶל עַמִּיו זָקֵן וְשִׁבְע יָמִים

וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֲשׂוֹ וַיַּעֲקֹב בְּנָיו. בַּתְּרִיחַ מַה כְּתִיב וְאֵלֶּה
 תּוֹלְדוֹת עֲשׂוֹ הוּא אָדוּם. מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּהָא
 בְּחוּלְקֵיהּ וּבְאַחְסַנְתֵּיהּ וְעַדְבֵּיהּ לֹא אִיהוּ, אֶלָּא יַעֲקֹב
 וּבְנָיו. וּבְגִין כֶּף יַעֲקֹב וּבְנָיו אֵינּוּן חוּלְקֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְעֵאלִין בְּחוּשְׁבְּנָא. אֲבָל עֲשׂוֹ דְּלֹא אִיהוּ בְּחוּלְקָא
 דְּבִסְטָר דְּמַהִּימְנוּתָא, עָבִיד חוּשְׁבְּנֵיהּ לְבַתָּר דְּמִית יַצְחָק,
 וְאַתְפָּרֵשׁ חוּלְקֵיהּ לְאַתָּר אַחְרָא.

תָּא חַזִּי, לְבַתָּר דְּמִית יַצְחָק, וְעֲשׂוֹ אַתְפָּרֵשׁ לְסַטְרֵיהּ,
 מַה כְּתִיב וַיִּקַּח עֲשׂוֹ אֶת נָשָׁיו וְגו' מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו.
 דְּשִׁבְקָ לִיחַ לְיַעֲקֹב קָרַן וְרִיחַ שְׁעֵבוּדָא דְּמִצְרַיִם, וְאַרְעָא.
 וּזְבִין לִיחַ חוּלְקֵיהּ מִן מְעֵרְתָא דְּכַפְלָתָא, וְאַזֵּל לִיחַ מִן
 אַרְעָא וּמִן מַהִּימְנוּתָא וּמְחוּלְקֵיהּ, דְּאַזֵּל לִיחַ מִכְּלָא.

תָּא חַזִּי, כַּמָּה הָוּה חוּלְקֵיהּ דְּיַעֲקֹב טָבָא בְּכֻלָּא. בְּגִין
 דְּלֹא אֶשְׁתָּאֵר עֲשׂוֹ בְּהַדִּיחַ וְאַתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ וְאַזֵּל לִיחַ
 לְחוּלְקֵיהּ וְלְעַדְבֵּיהּ, וְאַשְׁתָּאֵר יַעֲקֹב אַחִיד בְּאַחְסַנְתָּא אַבּוּי
 וּבְאַחְסַנְתָּא אַבְהָתוּי. וְעַל דָּא וַיִּלְךְ אֶל אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב
 אָחִיו. מֵאֵי מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו. דְּלֹא בְּעָא חוּלְקֵיהּ
 וְאַחְסַנְתֵּיהּ וְעַדְבָּא דְּמַהִּימְנוּתָא דִּילִיחַ. וּזְכָאָה חוּלְקֵיהּ
 דְּיַעֲקֹב עָלֵיהּ כְּתִיב, (דְּבָרִים ל"ב) כִּי חָלַק יְיָ עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל
 נַחֲלָתוֹ:

וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אָדוּם לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ

לְבַנֵּי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יִיסָא פֿתַח וְאָמַר, (עובדיה א) הִנֵּה קָטָן
 נִתְתִּיךָ בַּגּוֹיִם בְּזוּי אֶתְּהָ מְאֹד. תָּא חֲזִי, כִּד עֶבֶד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, וּפְלַג אֲרַעָא לְשִׁבְעָה תְּחוּמֵי פְּלִיגִין
 לְקָבִיל שְׁבַעֵין רַבְרַבִּין מְמַנֵּן, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּלִיג
 לֹון לְשִׁבְעֵין עֲמִין כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לֵיה, כְּמָה דְאֵת
 אָמַר, (דברים לב) בַּהֲנַחַל עֲלִיוֹן גּוֹיִם בַּהֲפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב
 גְּבוּלוֹת עַמִּים.

וּמִכְּלָהוּ רַבְרַבִּין מְמַנֵּן דְאֵתְמַסְרוּ לְשָׂאָר עַמִּין לָא אֵית
 בְּהוּ בְּזוּי קַמִּיהָ כְּמִמְנָא דְעֵשׂו. מַאי טַעְמָא,
 בְּגִין דְסִטְרָא דְעֵשׂו סִטְרָא מְסֻאָבָא אִיהוּ, וְסִטְרָא
 דְמְסֻאָבָא אִיהוּ קָלְנָא קַמִּיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מַאיִנּוֹן
 דְרַגִּין זְעִירִין דְבִתְרֵי יִיחִיא סְרִיקְתָא דְקוּסְטְרֵי סוּמְקֵי קָא
 אֲתִיא, וְעַל דָּא הִנֵּה קָטָן נִתְתִּיךָ בַּגּוֹיִם, בְּזוּי אֶתְּהָ מְאֹד.
 דְכִתִּיב, (בראשית ג) עַל גְּחוֹנֶנֶךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל יְמֵי
 חַיֶּיךָ. מְאֹד, כְּמָה דְאֵת אָמַר אַרְוּר אֶתְהָ מִכָּל הַבְּהֵמָה
 וּמִכָּל חַיֵּי הַשָּׂדֶה.

תָּא חֲזִי, בְּדַרְגִּין תִּתְּאִין אֵית דְרַגִּין עַל דְרַגִּין, כְּלָהוּ
 מְשַׁנְיִין דָּא מִן דָּא, וְכָלְהוּ דְרַגִּין קַפְטִירִין אֲלִין,
 וְקִשְׁרִין אֲלִין בְּאֲלִין, וּמְלָכוּ אֶתְפָּרֵשׁ דָּא מִן דָּא, וּמְלָכוּ
 אֶתְקִשֵׁר בְּמְלָכוּ. דָּא עֵייל, וְדָא סְלִיק, אַחִידֵן בְּקִשְׁרָא
 חָדָא.

הַהוּא קִשְׂרָא מִשְׁחָתָא חָדָא לֵיהּ, וּתְלַת קִשְׂרִין לְהֵימָּא
 מִשְׁחָתָא. בְּכַל קִשְׂרָא וְקִשְׂרָא חַד עֵטְרָא, וּבְכַל
 עֵטְרָא וְעֵטְרָא חַד קְפִסוֹרָא וְאַתְמָנָא בְּעֵטְוֹרָא דְלַעֲיִלָּא,
 וְאַתְמָנָא וְנַחֲתִית לְתַתָּא, עַד דְּאַתְקִשְׂרוּ בֵּיהּ כְּכַבֵּיא וּמְזִלֵּי.
 כָּל חַד וְחַד אֶתְפָּרֵשׁ בֵּיהּ חַד ^(דף קעו ע"ב) כְּכַבָּא וְחַד מְזִלָּא,
 וְכַל כְּכַבֵּיא זְמִינִין אֵינֻן בְּאֵינֻן דְּרִגִין דְּלַעֲיִלָּא. וְעַל דָּא
 כָּל דְּרִגָּא וְדְרִגָּא אֶתְעֵטֵר בְּאַתְרִין יְדִיעֵן כְּדָקָא חֲזִי.

וְכַד מִתְפָּרֵשׁ דְּרִגִין אֶשְׁתַּכַּח קְטוֹרָא דְּפוּסְתָּקָא, עַד
 דְּאַתְקִשְׂרָא בְּסִטְרָא דְּאַתְחֲזִי לֹון, וְסִטְרֵי דְּדְרִגֵּי
 מְסַאֲבֵי דְּאֵינֻן בְּסִטְרֵי שְׁמַאלָא כְּלֵהוּ מִתְפָּרֵשׁ לְכַמָּה
 אַרְחִין וְשְׁבִילִין מְסִטְרֵי גְבוּרִין סוּמְקֹון. וּבְגִין כֹּךְ תַּלְיִין
 גְבוּרִין לְתַתָּא לְאַלְפִין וְרִבּוּ רִבְבֹון, וְעַל דָּא הֵנָּה קָטֻן
 נִתְתִּיד בְּגוּיִם בְּזוּי אֶתְהּ מָאד כְּדָקָא מְרֹון.

תָּא חֲזִי, וְאַלֵּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאַרְץ אֲדוּם.
 בְּאַרְץ, בְּסִטְרָא דְּדְרִגָּא דִּילֵיהּ דְּאֵיהוּ דְּרִגָּא דְּעֵשׂוּ.
 דְּכַתִּיב עֵשׂוּ הוּא אֲדוּם, וְכִלְהוּ קָאֲתוּ מְסִטְרָא דְּרוּחַ
 מְסַאֲבָא. לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּגִין דְּאֵינֻן
 דְּרִגִין דְּקִיָּימִין בִּי תַרְעֵי לְתַתָּא קְדָמָאִי. וּבְגִין כֹּךְ אָמַר
 יַעֲקֹב, יַעֲבֹר נָא אֲדֹנָי לְפָנַי עֲבָדוּ. בְּגִין דְּרִגִין דִּילֵיהּ
 קְדָמָאִין אֵינֻן לְאַעֲלָא. וּבְגִין כֹּךְ לְפָנֵי מֶלֶךְ מֶלֶךְ לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל. דְּעַד כְּעַן לָא מָטָא זְמָנָא דְּמִלְכוּ שְׁמִיא

לְשַׁלְּטָאָה וּלְאַתְאֲחַדָּא בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֶּךָ אָמַר יַעֲבָר
נָא אֲדֹנִי לְפָנַי עֲבָדוּ.

וְכֹד שְׁלִימוֹ אֵלִין דְּרַגִּין בְּקַדְמִיתָא, לְבַתַּר אַתְעַר מַלְכוּ
שְׁמִיא לְשַׁלְּטָאָה עַל תַּתְּאִי. וְכֹד שָׂרָא, שָׂרָא
בְּזַעֲרָא דְכָל שְׁבַטִין דְּאִיהוּ בְּנִימִין. כְּמָה דְאַתְ דָּאָתְ אָמַר,
(תהלים סח) שָׁם בְּנִימִין צָעִיר רוּדָם וְגו'. וּבִיָּה שְׂאֲרֵי
לְאַתְעַרָּא מַלְכוּתָא, לְבַתַּר אַתְא מַלְכוּתָא בְּאַתְרֵיהּ
וְאַתְקִיִּים בְּהַדְרֵיהּ דְּלֹא תַעֲדִי לְעַלְמִין.

רַבִּי חֲזִיא פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה מד) וְעַתָּה שְׁמַע יַעֲקֹב עֲבָדִי
וַיִּשְׂרָאֵל בְּחַרְתִּי בּוֹ. כֹּה אָמַר יְיָ עֲשֹׂה וַיִּצְרַךְ מִבְּטָן
יַעֲזֹרֶךָ אַל תִּירָא עֲבָדִי יַעֲקֹב וַיִּשְׁרוּן בְּחַרְתִּי בּוֹ. תָּא חֲזִי,
כְּמָה אַבְטַח לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּכַמָּה אַתְר
(ד"א ל"ג בגין) לְמִזְכֵּי לְהוּ לְעַלְמָא דְאַתִּי, דְּהָא לָא אַתְרַעִי
לְחוּלְקִיָּה לְכָל עַם וְלִישָׁן בַּר לְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדוּי. וּבְגִין כֶּךָ
יְהֵב לֹון אֹרִייתָא דְקִשׁוּט. לְמִזְכֵּי בְּהַ וּלְמַנְדַּע אַרְחוּי
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דִּירְתוֹן אַרְעָא קְדִישָׁא. דְּכָל
מֵאן דְּזָכִי בְּהַאי אַרְעָא קְדִישָׁא, אִית לִיָּה חוּלְקָא לְעַלְמָא
דְּאַתִּי. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה ט) וְעַמָּךְ כָּלָם צַדִּיקִים
לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אַרְצָא. וְהָא אַתְמָר. תַּלְת דְּרַגִּין הָכָא,
בְּקַדְמִיתָא יַעֲקֹב, וּלְבַתַּר יִשְׂרָאֵל, וּלְבַתַּר יִשׁוּרוּן.

תָּא חֲזִי, יַעֲקֹב הָא אֹקְמוּתָא. יִשְׂרָאֵל אֹפְהַ הָכִי נְמִי. וְאַף